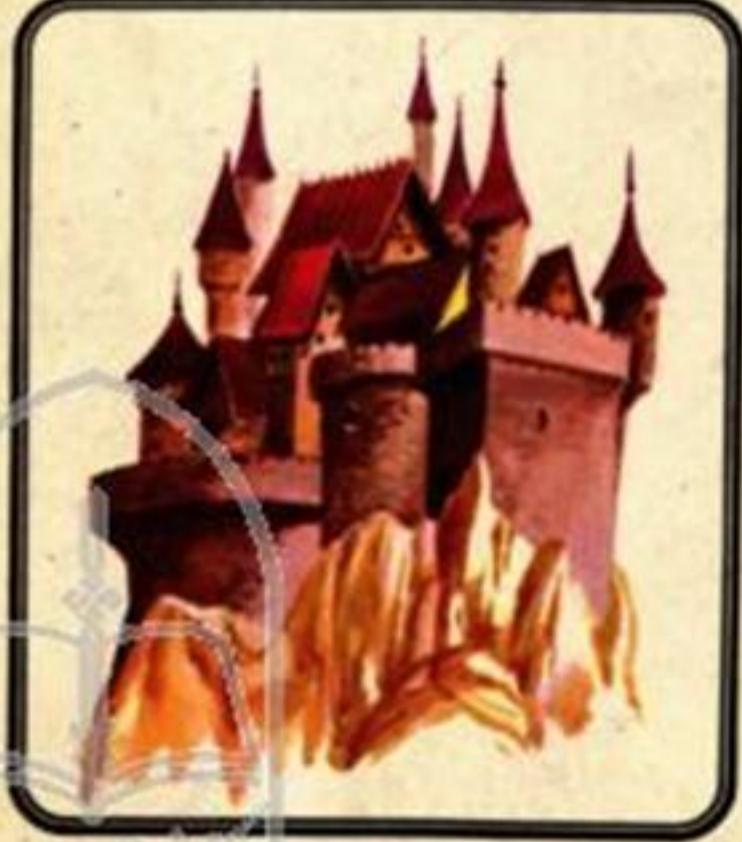




چهارقصهه از چهارادک شور

کبوتر سپید

خیاط و پینه دوز



سپید گل

د ختر جو پان



آموزه شنید
کتابخانه عمومیه ارشاد
تاریخ: ۲۰ شهریور

چهارقصده از چهارکشور



از همین سلسله انتشارات :

- چهار قصه از آندرسن
- چهار قصه از برادران گریم - ۱
- چهار قصه از برادران گریم - ۲
- چهار قصه از شارل پرو - ۱
- چهار قصه از شارل پرو - ۲
- چهار قصه از چهار کشور



چهارقصه از چهارکشور



سپیدگل





بهبندند. بعد هم از همه خداحافظی کرد و سوار اسب سیاه شد و افسارش را رها کرد تا بهر طرف که می‌خواهد برود. رفت و رفت و رفت تا به قلعه‌ای رسید که پیرزن سیامپوشی دم پنجره‌اش نشسته بود و بیرون را نگاه می‌کرد.

شاهزاده گفت:

«خانم، من یک شاهزاده هستم و دنبال دز بی‌بازگشت می‌گردم. ممکن است راه را نشانم بدھید؟»

پیرزن جواب داد:

ـ «نه، من اسم این دز را نشنیده‌ام؛ اما ما، که دختر من است، راه آنرا میداند.»

شاهزاده دم در قلعه نشست تا خستگی در کند؛ هنوز مدت زیادی نگذشته بود که روشنائی پریده رنگی بر همه جا تابید، شاهزاده فوراً فهمید که ماه آمده است.

صدای ما در هوا پیچید که:

ـ «مادر، مادر، بوی آدمیزاد میاد. چه کسی آمده اینجا؟»

ـ «دخترجان، شاهزاده‌ای است که دنبال دز بی‌بازگشت می‌گردد.»

ـ «من نمیدانم کجاست، اما شاید خورشید، برادرم، بداند.»

شاهزاده سوار اسبش شد و رفت و رفت و رفت تا به دز نیگری رسید. در آنجا پیرزن کوچکی را دید که دامن قرمز و چارقد گلدار پوشیده بود. شاهزاده از پیرزن پرسید:

ـ «خانم، من یک شاهزاده هستم و دنبال دز بی‌بازگشت می‌گردم. ممکن است راه را نشانم بدھید؟»

روزی بود، روزگاری بود؛ هاهزاده‌ای بود که سخت نلبسته‌ی تاس‌بازی و قمار بود؛ و تمام وقت خود را صرف آن میکرد. یکی از روزها تمام جواهراتش را قمار کرد و همه را باخت. از این پیش‌آمد بقدرتی ناراحت شد که سر به بیابان اطراف قصر گذاشت؛ به درختی تکیه داد و زارزار گریه کرد.

اما ناگهان آقای سیامپوشی با یک کیسه پول طلا در جلویش ظاهر شد و با لبخندی شیطنت‌آمیز گفت:

ـ «پولهای توی این کیسه هیچوقت تمام نمیشود، و تو می‌توانی با آنها تمام آنچه را باخته‌ای دوباره بخری. من حاضرم این کیسه را به تو بدهم بشرطی که قبول کنی هر وقت در اصطبلت یک اسب سیاه پیدا شد، بلاfacile سوارش شوی و به «دز بی‌بازگشت» پیش من بیائی!»

شاهزاده بعد از مختصراً تردید قول داد و آقای سیامپوش هم کیسه‌ی پولش را به او داد و ناپدید شد.

مدت درازی گذشت، شاهزاده تمام جواهراتش را دوباره خرید. هر روز در قمار پول زیادی می‌باخت، اما با اینهمه کیسه‌ی پولش همیشه پر بود و او می‌توانست باز هم قمار کند و بیازد. او بقدرتی سرگرم بود که بكلی فراموش کرد این وضع مدت درازی طول نخواهد کشید.

یک روز که شاهزاده مشغول قمار بود، مهترانش خبر آوردند که در اصطبل اسب سیاه غریبه‌ای پیدا شده که هیچکس نمیداند از کجا آمده است. تازه شاهزاده آقای سیامپوش را بیاد آورد، و دستور داد بار و بنهاش را برای یک سفر دراز





لباسهایشان را زیر یک درخت بید می‌گذارند. او باید یکی از لباسها را بردارد، آنوقت یک نفر ظاهر خواهد شد و به او خواهد گفت چطور داخل دژ بشود. از قول من به او نصیحت کن که مراقب باشد چون سرنوشتش بستگی دارد به انتخاب خودش. « شاهزاده سوار بر اسبش شد و رفت و رفت و رفت تا به رویخانه رسید. دنبال درخت بید گشت و در زیر آن سه دست لباس دید: اولی زریوزی شده، دومی نقره‌دوزی شده و سومی که از همه کوچکتر بود، از کتان ساده. او خواست سومی را بردارد، همینکه دستش به لباس خورد بلافصله صدائی برخاست و یک دختر زیبایی لباس‌ظاهر شد که موهای زیبای طلائیش تا کمرش میرسید و به درخت بید تکیه کرده و نشسته بود.

دختر از شاهزاده پرسید:

- « از من چه می‌خواهی؟ »



- « نه، من این دژ را نمی‌شناسم اما خورشید، پسرم، شاید بداند کجاست. صیرکن تا بباید. » شاهزاده دم در دژ نشست تا خستگی در کند، مدت زیادی نگذشته بود که نور سرخی بر همه جا تابید، شاهزاده فوراً فهمید که خورشید درآمده است.

- « مادر، مادر، بوی آدمیزاد می‌ماید. چه کسی آمده اینجا؟ »

- « پسر جان، شاهزاده‌ای است دنبال دژ بی‌بازگشت می‌گردد. »

- « من نمیدانم کجاست، اما شاید باد مشرق، برادرم، که بهمه جا می‌رود، بداند. »

شاهزاده باز هم سوار اسبش شد و رفت و رفت و رفت تا به دژ دیگری رسید. آنجا پیرزن کوچکی را دید که دامن سبز پوشیده و چارقدی به دور کمرش بسته بود.

- « خانم، من یک شاهزاده هستم و دنبال دژ بی‌بازگشت می‌گردم. ممکن است راه را نشانم بدھید؟ »

- « نه، من اسم آنرا هم نشنیده‌ام. اما پسرم، باد مشرق، که بهمه جا می‌رود، میداند کجاست. » شاهزاده دم در دژ نشست تا خستگی در کند، هنوز مدت زیادی نگذشته بود که تمام درها محکم بهم خوردند، شاهزاده فوراً فهمید که باد مشرق آمده است.

- « مادر، مادر، بوی آدمیزاد می‌ماید. چه کسی آمده اینجا؟ »

- « پسر جان، شاهزاده‌ای است که دنبال دژ بی‌بازگشت می‌گردد. »

- « من همین الان دارم از آنجا می‌آیم. اما بهتر است او به آنجا نرود؛ چون هر کس به آنجا برود هرگز برنمی‌گردد. اما اگر حتماً می‌خواهد برود به او بگو همین راه را مستقیم برود تا لب رویخانه. آنجا سه دست لباس خواهد دید. این لباسها مال دختران صاحب دژند. اینها هر وقت برای آبتنی می‌روند



احترام تعظیم کرد - به این ترتیب مانع اینکار شد .
پدر ، که شک برده بود ، صدا کرد :
« سپیدگل ، سپیدگل ! کجایی ؟ »

- « پدر جان اینجا یم . »
فوراً یک صندلی زرین برای استراحت
شاهزاده حاضر کردند . اما او آنرا کنار زد و مثل
دیگران روی یک صندلی چوبی نشست .
صاحب دز ، که میدید هیچکدام از نقشهایش

« راه ورود به دز بی بازگشت را می خواهم . »
- « این دز مال پدر من است و هر کس به آن
داخل شود هرگز بیرون نخواهد آمد : اما چون تو
لباس مرا انتخاب کردم معنی اش اینست که از
من کمک خواسته‌ای : من هم ترا از طلس دز نجات
خواهم داد . اسم من « سپیدگل » است و کوچکترین
دختر پدرم هستم . دز بی بازگشت همان است که
آنجا از میان درختها پیداست . وقتی که وارد میشوی



عملی نمیشود باز هم مشکوک شد و فریاد زد :
- « سپیدگل ، سپیدگل ! کجایی ؟ »
شاهزاده شب را در قلعه گذراند ، صبح روز
بعد صاحب دز به او گفت :
- « لابد خویت هم میدانی دلیل اینکه من از تو
خواستم به اینجا بیایی اینست که باید سالهای خوشی
را که به تو داده‌ام جبران کنم . حالا از تو می‌خواهم
دامنه‌ی آن کوه را شخم بزنی ، در آن گندم بکاری ،
دروکنی و با گندم آن نان بپزی : اما باید همه‌ی این
کارها را در یک روز انجام دهی . »

نگذار کسی ترا درآغوش بگیرد و روی صندلی زرین
هم ننشین . هر وقت با من کار داشتی صدا کن :
- « سپیدگل ، کمک ! اما هیچ وقت پیش
دیگران با من حرف نزن . »

دختر این را گفت و ناپدید شد .
وقتی که شاهزاده وارد دز شد پدر دخترها ، که
همان آقای سیاپوش بود که چند سال پیش کیسمی
پر از پول را به او داده بود ، باتفاق همسرش و سه
دخترشان به استقبال او آمدند . پدر آغوش گشود تا
او را درآغوش بگیرد اما او کلاه از سر برداشت و با





کتابخانه ملی ایران



وقتی پدر سپیدگل نان را دید و چشید خیلی
تعجب کرد و شاهزاده گفت :

- « هنوز برای جبران لطفی که به تو کرده‌ام
باید به من خدمت کنی . باید امشب تا صبح آن کوه
را به یک تاکستان تبدیل کنی و فردا صبح یک جام
از شرابی را که با انگور آن می‌سازی برای من
بیاوری . اگر نتوانی ، هرگز از این دژ بازنخواهی
کشت .. »

شاهزاده هیچ نگفت ، و برای گردش از دژ
بیرون رفت . وقتی بهاندازه‌ی کافی دور شد ، صدا
کرد :

- « سپیدگل ، کمک ! »
دخترک زیبا فوراً ظاهر شد و پرسید :
- « از من چه می‌خواهی ? »
- « پدرت باز هم کار غیرممکنی از م خواسته
است .. »

شاهزاده چیزی نگفت و برای قدم زدن از دژ
بیرون رفت . وقتی که بهاندازه‌ی کافی دور شد فریاد
زد :

- « سپیدگل ، کمک ! »
بالا فاصله دختر زیبا در جلوش ظاهر شد و
پرسید :

- « از من چه می‌خواهی ? »
- « پدرت یک کار غیرممکن از م خواسته
است .. »

- « با من از غیرممکن حرف نزن . برو خیالت
راحت باشد .. »

صبح روز بعد وقتی شاهزاده از خواب
برخاست ، سپیدگل را دید که با یک قرص نان تازه
در کنار تختخوابش ایستاده است .

- « این نان را پیش پدرم ببر و بکسی نگو که
مرا دیده‌ای .. »





از خواب بر میخیزم باید آنرا برایم بیاوری . اگر نتوانی سرنوشت بدی در انتظارت خواهد بود . »
شاهزاده هیچ نگفت و برای گردش از در بیرون رفت . وقتی که به اندازه کافی دور شد صدا کرد :

- «سپیدگل ، کمک ! »

دخترک زیبا فوراً ظاهر شد و پرسید :

- «از من چه میخواهی ؟ »

- «پدرت کار غیرممکن دیگری ازم خواسته است . »

- «با من از غیرممکن حرف نزن . اگر چه این یکی از همه کارهای قبلی مشکلتر است ، اما بهر حال من انجامش خواهم داد . تو باید این چاقو را به قلب من فروکنی ، و تمام خون آنرا ، بدون آنکه یک قطره به زمین بچکد ، در این ظرف جمع کنی ؛ بعد ظرف را بدریا بیندازی . »

اما شاهزاده گفت ترجیح میدهد سرنوشت

- «با من از غیرممکن حرف نزن . برو خیالت آسوده باشد . »

صبح روز بعد وقتی شاهزاده از خواب بیدار شد سپیدگل را با جام زرینی پر از شراب در کنار تختخوابش ایستاده دید .

- «این شراب را پیش پدرم ببر و بکسی نگو که مرا دیده‌ای . »

وقتی پدر سپیدگل شراب را دید و چشید خیلی تعجب کرد و فریاد زد :

- «سپیدگل ، سپیدگل ، کجایی ؟ »

- «پدرجان ، اینجا یم ! »

آقای سیاهپوش ، که حالا دیگر کاملاً شک برده بود که همه‌ی اینها کار دخترش است ، رو بشاهزاده کرد و گفت :

- «هنوز بجبران لطفی که به تو کردیم ، باید یک خدمت دیگر هم بمن بکنی . سالها پیش ، انگشت‌من افتاد توی دریا ؛ فردا صبح وقتی که من

دید، یکی سیاه و یکی سفید. چون اسب سیاه همان اسبی بود که او سوار بر آن به دژ بی بازگشت آمده بود، آنرا زین کرد و آمد پیش سپیدگل. دخترک که اسب را دید با افسوس گفت:

- «آخ! کارمان زار شد... تو اشتباه کردی... تو تدر را زین کردی.»

شاهزاده گفت:

- «الان میروم آن دیگری را زین می کنم.»



- «نه، وقت نداریم.»

بعد، سپیدگل در سه‌جا آب دهان انداخت: یک بار روی پنجره، یک بار روی در و یک بار در جنگل. بعد دو نفری سوار بر اسب به تاخت روگذاشتند بفرار.

کمی بعد پدر سپیدگل صدا زد:

- «سپیدگل! تو آنجائی؟» آب دهان سپیدگل از روی پنجره جواب داد:

- «بله!»

کمی بعد دوباره پرسید:

- «سپیدگل! تو آنجائی؟» این بار آب دهان روی در جواب داد:

شومش را بپذیرد اما چنین کاری را نکند.

- «اگر این کار را نکنی هیچ راه نجاتی نخواهی داشت، اما مطمئن باش من نخواهم مرد.» شاهزاده قبول کرد. هر دو با هم به طرف دریا برآه افتادند. در کنار دریا شاهزاده چاقویش را در سینه‌ی سفید دخترک فرو کرد و سعی کرد همه‌ی خونش را در ظرف بریزد، اما متأسفانه یک قطره به روی شنهاش ساحل چکید.

همینکه ظرف پر از خون به دریا پرتاب شد یک موج بلند سفید از دل آن برخاست، و شاهزاده با کمال تعجب دید که سپیدگل، زیباتر از همیشه، سوار بر موج انگشت‌تر طلائی پدرش را در دست دارد. وقتی سپیدگل انگشت‌تر را به او میداد، شاهزاده نید یکی از انگشتان او خونین است.

- «یک قطره خونی که روی ماسمه‌ها چکید باعث این زخم شد.»

روز بعد که شاهزاده انگشت‌تری را برای آقای سیاه‌پوش برد، او ابروهایش را درهم کشید و فریاد زد:

- «سپیدگل، تو آینجائي؟»

- «بله پدرجان، آینجایم.»

- «دستهایت را بعینم.»

و با دیدن زخم انگشت سپیدگل، فهمید که جریان از چه قرار است. غرش‌کنان گفت:

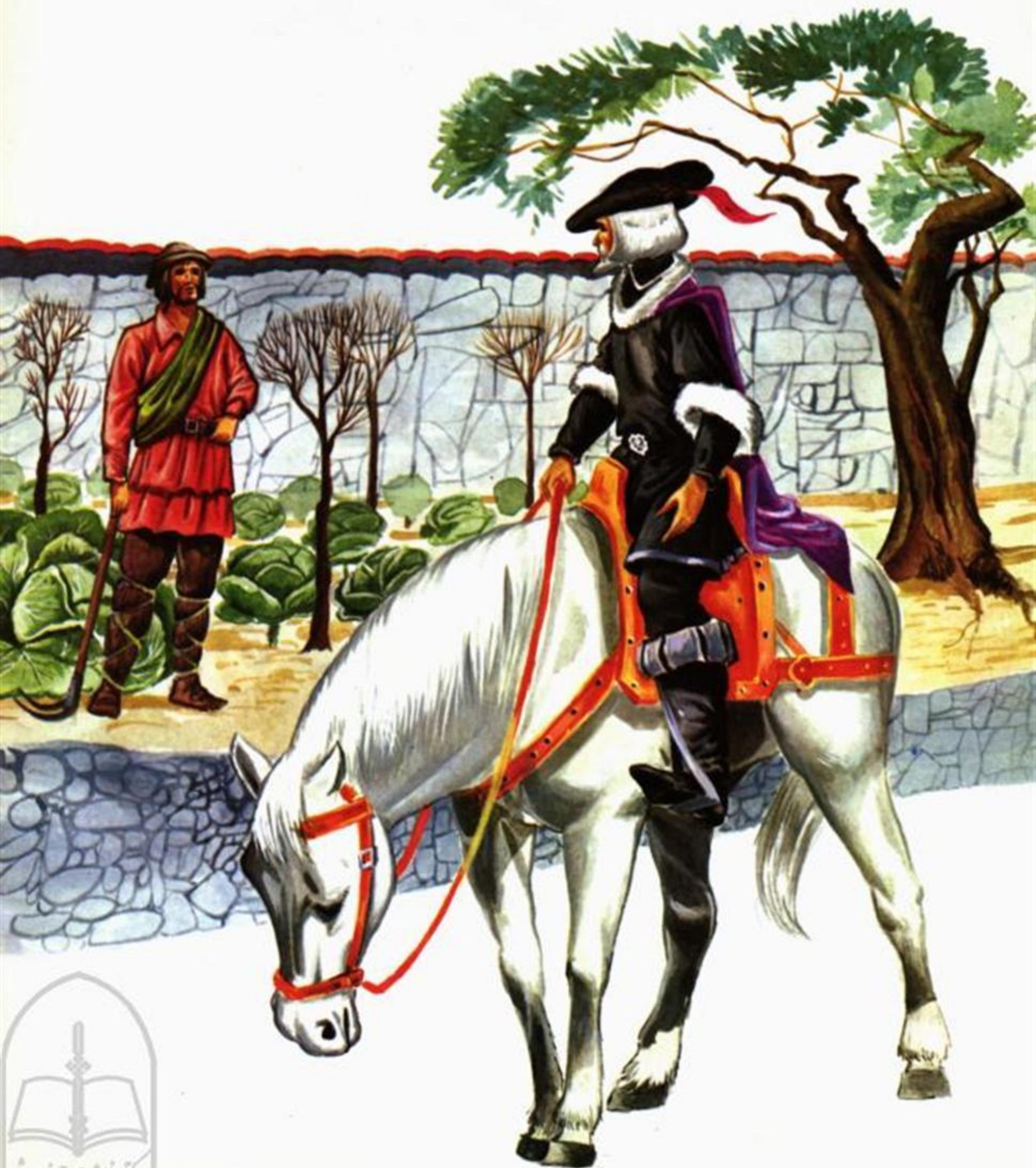
- «سپیدگل، سپیدگل! شما هر دوستان بسختی مجازات خواهید شد!»

بعد به شاهزاده و دختر خودش دستور داد برای گذراندن دوران مجازاتشان در سیاه‌چال محکومان حاضر شوند. اما سپیدگل به شاهزاده گفت:

- «باید همین الان فرار کنیم. فوراً برو به اصطبل؛ در آنجا دو تا اسب خواهی دید؛ اسم یکی از آنها باد و اسم دیگری تتر دارد. باد را زین کن و فوراً بیا دنبال من!»

شاهزاده به اصطبل رفت. در آنجا دو اسب





کتابخانه ملی جمهوری اسلامی

برایم باقیمانده . .

- «نه آقاچان ، کلم نمیخواهم . میخواهم بدانم آیا همین الان یک مرد جوان با یک دختر سوار بر یک اسب سیاه از اینجا گذشتند یا نه ؟»

- «خیر قربان ، این کلم فروشی نیست . آنرا برای تخمش نگه داشتهام .»

وقتی که آقای سیاپوش دید نمیتواند مقصودش را به باغبان کر بفهماند و رد شاهزاده و دخترش را هم گم کرده است ، تصمیم گرفت به دڑ بازگردد . در راه بازگشت ناگهان با خود گفت :

- «مثل یک احمق گول اینها را خوردم . باغبان همان شاهزاده و کلم دختر خودم بود . الان برمیگردم و این بار دیگر گولشان را نخواهم خورد !»

اما وقتی که به همانجا برگشت دید اثری از باغ و باغبان نیست . به اسب سفیدش ، باد ، مهمیز زد . چیزی نگذشته بود که شاهزاده و سپیدگل را دید که از میان درهای به تاخت میگذرند .

سپیدگل هم او را دید و گفت :

- «اگر فریش ندهیم کارمان ساخته است .»

بعد چاقوی شاهزاده را گرفت و آنرا بزمین انداخت . بالاصله اسپشان تبدیل به یک صومعه شد ، شاهزاده بصورت یک راهب درآمد و خودش شد چراغ طلائی جلو محراب . در همین موقع پدر رسید جلو در از اسب پیاده شد و رفت توی صومعه . در آنجا راهب خوشروئی را دید و فکر کرد که او حتماً راهنماییش خواهد کرد . پرسید :

- «ای مرد خدا ، تو پسر و دختر جوانی را ندیدی که سوار بر یک اسب سیاه از اینجا بگذرند ؟»

اما راهب روغن دان را بطرفش دراز کرد و نالید :

- «روغن برای چراغ !»

- «مرد مقدس ، من چه میگویم تو چه میگوئی ! من دارم میپرسم آیا یک دختر و یک پسر جوان را ندیدی که سوار بر یک اسب سیاه از اینجا

- «بله !»

مدت کوتاهی بعد پدر سپیدگل داد زد :

- «سپیدگل ! تو آنجائی ؟» و آب دهان از توی جنگل جواب داد :

- «بله !»

مدت زیادی نگذشته بود که پدر سپیدگل بار دیگر داد زد :

- «سپیدگل ! تو آنجائی .» اما این بار دیگر آب دهان خشک شده بود و هیچ جوابی نیامد : پدر سپیدگل با عجله برخاست تا شاهزاده را پیدا کند - اما او نه در سیاهچال بود نه در برج . وقتی معلوم شد که سپیدگل هم نیست به اصطبل رفت و دید که یکی از اسبها هم گم شده . با خشم زیاد فریاد زد :

- «فرار کردند ! اما آنها باد ، اسب خودم را برایم جا گذاشتهاند؛ با آن میتوانم بآنها برسم .»

پس ، سوار بر اسب سفید ، بدنیال فراریان شروع کرد به تاختن . تاخت و تاخت تا اینکه از دور آنها را در حال فرار دید . در همین موقع سپیدگل هم ، که در تمام مدت مراقب پشت سرشان بود ، او را دید و گفت :

- «اگر نتوانیم گمراحت کنیم کارمان خراب است .»

در همین موقع روبانی از موهاش باز کرد و آنرا بر زمین انداخت . بالاصله اسپشان تبدیل شد به یک باغ ، شاهزاده بصورت باغبان درآمد و خودش هم شد یک کلم خیلی بزرگ .

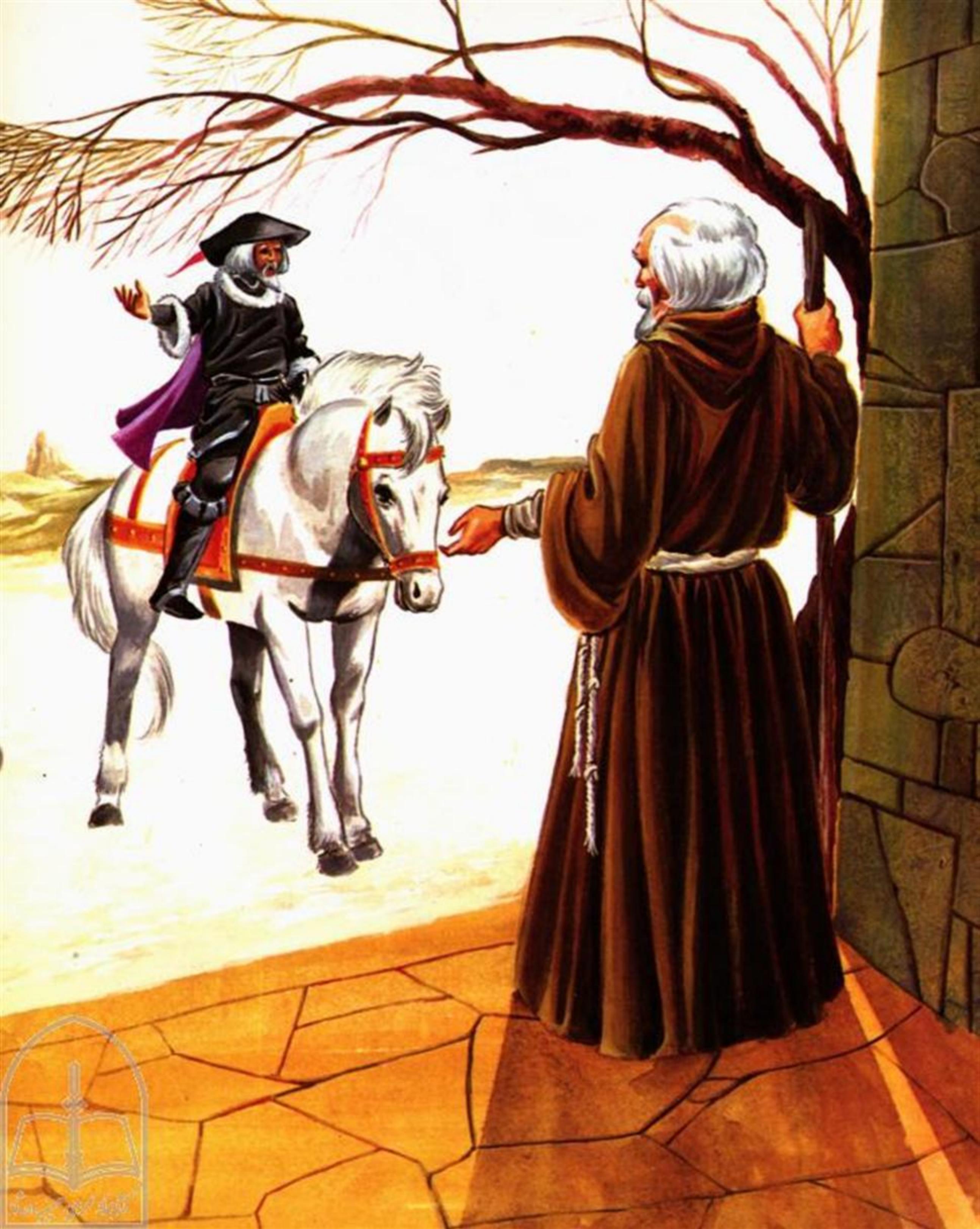
وقتی که آقای سیاپوش به جلو باغ رسید از باغبان پرسید :

- «آقاچان ، همین الان یک مرد جوان و یک دختر را ندیدی که سوار بر یک اسب سیاه از اینجا رد شوند ؟»

- «من کرم ، نمیفهمم چه میگوئی .»

- «میگویم یک مرد و یک دختر جوان را ندیدی که سوار بر یک اسب سیاه از اینجا بگذرند ؟»

- «اگر میخواهی کلم بخری فقط همین یکی





و در همان موقع اسب را به پرش درآورد. بالا فاصله
یک رونخانه‌ی عریض بدون پل یا راه عبور بین آنها و
پدرش بوجود آمد.

پدر سپیدگل که دید دیگر دستش به آن دو
نمیرسد دستش را بطرفشان دراز کرد و برای انتقام
گفت:

- « دخترم، سپیدگل، بدان که شاهزاده
همینکه کسی را درآغوش بگیرد ترا فراموش خواهد
کرد.. »

چون اسبشان خیلی خسته بود و آنها هم دیگر
وارد سرزمین شاهزاده شده بودند و حتی از دور
قصرش را هم میدیدند، آهسته آهسته به راهشان
ادامه دادند. وقتی به نزدیکی قصر رسیدند شاهزاده
گفت:

- « تو همینجا منتظر بمان تا من بروم و
کالسکه‌ای با خودم بیاورم تا چنانکه شایسته است
ترا وارد کشورم کنم.. »

سپیدگل با ناراحتی گفت:

بگذرند.. »

اما راهب دوباره همان حرف را تکرار کرد:

- « روغن برای چراغ! »

آقای سیامپوش وقتی که دید نمی‌تواند
قصودش را به راهب مهربان بفهماند تصمیم گرفت
به دژ برگردد. اما هنگام بازگشت ناگهان با خود
گفت:

- « باز هم گول اینها را خوردم. راهب همان
شاهزاده و چراغ دختر خودم بود. برمی‌گردم و این
بار دیگر گولشان را نخواهم خورد.. »

اما وقتی که دوباره به همانجا برگشت اثری از
صومعه ندید - بجای آن کوه خالی بود. به اسبش
مهمیز زد و بزوئی شاهزاده و دخترش را دید که آن
دورها دارند می‌تازند. سپیدگل هم او را دید و
گفت:

- « اگر این بار راهش را نبندیم کارهان واقعاً
زار است.. »

این را گفت و یک مشت نمک بر زمین پاشید



پیش که او را همچون پسر خود دوست میداشت آمد، و از پشت سر، بدون آنکه شاهزاده او را بهبیند، دستهایش را به دور گردنش حلقه کرد. در همین لحظه او تمام آنچه را که بر سرش آمده بود و همچنین سپیدگل را بکلی فراموش کرد.

در آنسال هم بخاطر بازگشت شاهزاده و هم بجهت آنکه محصول عالی و گلهای زیاد و پروار شده بودند در تمام سرزمین جشنهای زیادی برپا شد. بعد از جشنها، شاهزاده تصمیم گرفت عروسی کند. برای رونق جشن عروسی و سرگرمی مهمانان، نوازنده‌گان و رقصندگان و زنان و مردان شیرین زبان قصه‌گو از سراسر مملکت به دربار روآورند. در میان ایشان دختر ک بسیار زیبائی بود که چشم‌بندی می‌کرد؛ و در روز عروسی خواست که در آب‌نمای قصر هنرش را به شاهزاده و مهمانانش نشان بدهد. این دختر همان سپیدگل بود؛ و شاهزاده که او را نید بنظرش آمد که قبل او را جائی دیده است، اما چیز نیگری یادش نیامد.

- «از پیش من نرو، چون حتماً فراموشم خواهی کرد!»
- «اگر هزار سال هم زندگی کنم هرگز ترا که چند بار نجاتم داده‌ای فراموش نخواهم کرد..»
- «چرا، من میدانم همینکه یک نفر ترا درآغوش بگیرد مرا فراموش خواهی کرد؛ چون پدرم اینطور نفرین کرده است..»
شاهزاده درحالیکه به اسبش مهمیز میزد و دور میشد گفت:

- «من نمی‌گذارم کسی مرا درآغوش بگیرد.. وقتی که در قصر شاهزاده را، که همه خیال می‌کردند مرده است، زنده و سالم دیدند همگی به استقبالش آمدند، تمام ناقوس‌ها را بصدای را درآوردند، شیپورچی‌ها با نواختن شیپورهایشان ورود او را بهمه اعلام داشتند.

بعضی از درباریان آنقدر خوشحال بودند که خواستند شاهزاده را درآغوش بگیرند، اما او نمی‌گذاشت کسی اینکار را بکند؛ تا اینکه دایمی



دختر زیبا تقاضا کرد که محوطه‌ی آب‌نما را
خالی کنند؛ بعد خودش در وسط آن ایستاد و سه‌بار
بهوا پرید و بلافاصله به یک فواره‌ی سحرآمیز مبدل
شد که آب صاف و زلالش توى حوضچه‌ای میریخت.
بر روی این آب دو تا بچه اردک شنا می‌کردند و با

هم حرف می‌زندند:



اینجا دیگر اردک نومی هیچ نگفت . اما در عوض شاهزاده فریادی کشید و به طرف فواره نوید . در همین موقع فواره به دختر زیبائی که همان سپیدگل بود تبدیل شد و دوتائی همدیگر را در آغوش گرفتند .

بعد شاهزاده رو به مهمانان کرد و گفت :

- « این سپیدگل است - بهترین دختر دنیا من با او عروسی می کنم . »
جشن عروسی با شادی زیاد برگزار شد و آن دو سالها با خوشی و سعادت در کنار هم زندگی کردند .

- « اردک کوچولو ، هیچ یادت میاد : حلقه توی آب ، یک گیلاس شراب از تاکستانها ، تو کوهستانها ؟
- نه ، هیچ هیچ یادم نیست .

- یادت نمیاد ؟
آقا سیاهپوش ، سوار بر اسب باد ؟
- نه نه ، اصلاً یادم نیست .

- اردک کوچولو ، بیادت بیار :
عشق دختره ، چندبار نجات داد
سپیدگلی که
توی صحراءها
منتظر تو است . »



دخترچوپان







بکشند.

نه گریه و زاری دختر و نه وساطت اطرافیان
هیچکدام نتوانست دل پدر را نرم کند. نگهبانان
بهناچار دختر را با خود به جنگل و بسمت کوهستان
بردند. رفتند تا بجایی رسیدند که از همه طرف از
نظرها پوشیده بود. تصمیم گرفتند در همانجا فرمان
پادشاه را اجراه کنند.

اما چون دختر همیشه با همه نگهبانان با
مهربانی رفتار کرده بود و همه او را دوست میداشتند
هیچکدام نتوانستند خون او را بریزند. با هم
مشورت کردند و تصمیم گرفتند او را آزاد کنند بروند
بشرط آنکه هر گز در قلمرو پدرش ظاهر نشود. چون
در آن صورت جان همه آنها بخطر می‌افتد.

در زمان قدیم پادشاهی بود که دختر زیبائی داشت.

یک روز که این دختر با لباس سبز مرواریدبوزی شده‌اش بسر میز آمد تا با پدرش غذا بخورد پدرش پرسید:

- «تو چقدر مرا دوست داری؟»

- «همان‌قدر که نان، نمک را دوست دارد..»
پادشاه بفکر فرو رفت؛ اما هر چه فکر کرد
نتوانست معنی این حرف را بفهمد. دست آخر
نتیجه گرفت که دخترش خواسته با گفتن این حرف او را مسخره کند. پس با خشم زیاد از پشت میز
برخاست و نگهبانان را احضار کرد و فرمان داد که
دختر را به دورترین نقطه‌ی کوهستانی جنگل ببرند و



توی آب چاه می‌افتد نگاه می‌کرد و از زیبائی آن لذت
می‌برد؛ بعد هم یک دایره زنگی از طلا و نقره بدهست
می‌گرفت و میرقصید و می‌خواند:
«بوقلمونا، شما بکین
اگه شاهزاده بیاد، منو ببینه
عاشقم میشه؟»
و بوقلمونها همه با هم جواب میدارند:
«بله بله بله بله...»

و چون بوقلمونها عقل درست و حسابی نداشتند تمام
مدت محو تماشای شاهزاده خانم زیبا می‌شدند و
یادشان میرفت چیزی بخورند. درنتیجه روز به
روز ضعیفتر می‌شدند و هر روز عصر پیرترین آنها از
зор ضعف می‌مرد و دختر که بر می‌گشت یک بوقلمون
مرده هم زیر بغلش بود.

شاهزاده که این ماجرا را شنید شکش برد و
گفت حتماً کاسه‌ای زیر نیم کاسه هست که هر روز
یکی از بوقلمونها می‌میرد. پس تصمیم گرفت از کار
چوپان سردری بیاورد. صبح روز بعد، بدون آنکه به
کسی چیزی بگوید به دنبال چوپان و بوقلمونها به
صحراء رفت، پشت درختی پنهان شد و از همانجا

دختر قبول کرد، و بدون اینکه بداند به کجا
می‌رود رفت و رفت تا در وسط جاده به چوپانی
رسید که لباسی پاره و مندرس به تن داشت و
نیلیک می‌نواخت. دختر چون میدانست با
لباسهایی که او به تن دارد هر جا برود فوراً شناخته
خواهد شد و ممکن است جانش را از دست بدهد به
چوپان گفت حاضر است لباسهای پاره‌اش را بخرد.
معامله فوراً سر گرفت، و دختر لباسهای چوپان
را پوشید و لباسهای خودش را توی یک بقجه پیچید
و برآه افتاد. برآه خود ادامه داد تا اینکه شب شد و
او بقصر پادشاه همسایه رسید. در آنجا شنید که
دارند برای نگهداری از گله‌ی بوقلمون شاهزاده
دنبال یک پسر چوپان می‌گردند. دختر فوراً داطلب
شد و چون همه خیال کردند او یک چوپان است
قبولش کردند. از آن بعد هر روز صبح او گله‌ی
بوقلمون‌ها را به صحرامی برد و تا عصر برنمی‌گشت.
بعد از مدتی از کار یکنواخت چوپانی حوصله‌اش
سر رفت و برای اینکه سرش گرم شود صبحها
میرفت لب یک چاه، لباسهای چوپانی را درمی‌آورد،
لباس خودش را می‌پوشید و به عکس خودش که







کارهای چوپان را می‌پائید. دختر، که اصلاً از ماجرا خبر نداشت، به همانجایی که هر روز لباسش را عوض می‌کرد رفت.

لباسهای خودش را پوشید و مثل هر روز مشغول خواندن و رقصیدن شد. شاهزاده که زیبائی او را بید همانجا عاشقش شد. بدون اینکه چیزی بگوید به قصر برگشت و تصمیم گرفت هر چه زودتر با او ازدواج کند. شب که شد شاهزاده به اتاق خودش رفت، سرآشپز را صدا کرد و گفت که مریض است و شام میل ندارد. بعد هم دستور داد برایش شوربا درست کند و بدهد «خوان» چوپان برایش ببرد - اینرا هم بگوئیم که شاهزاده خانم



وقتی به قصر آمد بهمه گفت اسمش «خوان» است.

سرآشپز از این دستور شاهزاده تعجب کرد و گفت:

- «آخر شما چطور راضی میشوید خوان چوپان به این اتاق پا بگذارد! این پسر آنقدر کثیف است که هیچکدام از خدمتگزاران قصر با او نشست و برخاست نمی‌کند..»

هر چه سرآشپز بیشتر اصرار می‌کرد که این جوان کثیف و بی‌دست و پا است و نباید به اتاق شاهزاده بیاید، شاهزاده در نظر خودش بیشتر پافشاری می‌کرد. سرآشپز که نید چاره‌ای جز اطاعت ندارد غرغرکنان به آشپزخانه رفت و نید خوان چوپان طبق معمول در یک گوشه کز کرده نشسته. با داد و فریاد او را وادار کرد بلند شود خودش را تمیز و مرتب کند، چون باید شوربای شاهزاده را به اتاقش ببرد. دختر هزار جور عذر و بهانه آورد اما هیچ فایده نکرد. درحالیکه از سر تا پا



نان را خورد، اما وقتی بیمزگی آنرا دید رویش را درهم کشید، و دیگر تا آخر مهمانی دست به نان نزد. شاهزاده از پدر عروس پرسید چرا نان نمیخورد، و او در جواب گفت: چون نمک ندارد.

شاهزاده در جواب گفت:

- «اما من شنیده‌ام که چون دختر شما گفته بود شما را همانقدر که نان نمک را دوست دارد دوست میدارد، و شما دستور داده بودید او را بهمین جرم بکشند.»

پدر در جواب گفت:

- «بله، و این بزرگترین غصه‌ی زندگی من است. چون مدتی بعد فهمیدم که چقدر دخترم مرا دوست میداشته است.»

- «برای اینکه دخترتان را دوباره بهبینید چی حاضرید بدھید؟»

- «نصف کشورم را.»

- «واقعاً؟»

- «بله.»

- «پس نصف کشورتان مال منست.»

شاهزاده با گفتن این حرف دختر را پیش پدرش آورد و تمام ماجرا را تعریف کرد. پادشاه فوراً دخترش را شناخت و از خوشحالی زبانش بند آمد.

عروسوی با خوشی و شادی بسیار برگزار شد و عروس و داماد جوان سالها با خوشی در کنار هم زندگی کردند.

میلر زید به اتاق شاهزاده رفت، یواشکی لای در را باز کرد، ظرف شوربا را روی یک صندلی پائین تخت شاهزاده گذاشت. شاهزاده فوراً از تخت پائین پرید و قبل از اینکه دختر از اتاق بیرون برود مج دستش را گرفت. بعد هم برایش گفت که او را با لباس‌های خودش در کنار چاه آب دیده است و حالا عاشق اوست و میخواهد حتماً با او عروسی کند؛ برایش هم هیچ فرقی نمی‌کند که پدر و مادرش کی هستند. شاهزاده خانم، که او هم جوانی و برآزندگی شاهزاده را پسندیده بود، تمام ماجراهای خودش را برای او تعریف کرد. شاهزاده از شنیدن داستان زندگی او غرق تعجب و شادی شد.

وقتی که پدر شاهزاده دید که پسرش واقعاً عاشق این شاهزاده خانم شده است تصمیم گرفت جشن باشکوهی برای عروسی آن دو برپا کنند و تمام پادشاهان کشورهای همسایه، از جمله پدر عروس، را دعوت کند.

وقتی که پدر دختر به جشن آمد، اول دختر خودش را، که در لباس عروسی خیلی زیباتر شده بود، نشناخت؛ مخصوصاً که او خیال میکرد دخترش طبق دستور او کشته شده است.

عروسوی دستور داده بود که موقع پذیرائی به پدر او خیلی بیشتر از سایر پادشاهان دعوت شده احترام گذاشته شود ولی موقع شام یک قرص نان بدون نمک جلو او بگذارند. پدر عروس یک لقمه از





کبوتر سپید





کتابخانه ملی جینه ارشاد

اجازه‌ی پدرش غیرممکن بود - و او میدانست که پدرش با ازدواج او و یک دختر دهاتی ساده هرگز موافقت نخواهد کرد . بالاخره یک روز تصمیم گرفت پنهانی و بدون اطلاع پدرش ، با دختر ازدواج کند . راهبی را با خود به محل زندگی دختر برداشت و آندو را به عقد ازدواج یکدیگر درآورد .

شاهزاده هر روز بدیدن همسر زیبایش میامد و منتظر بود تا در یک موقع مناسب ، موضوع را فاش سازد . هنوز یکسال از این ازدواج نگذشته بود که همسر جوان ، پسری زیبا بدنیا آورد . نوزاد بسیار شبیه مادرش بود - با همان چشمهای آبی و همان موهای طلائی . شاهزاده خیلی دلش میخواست همسر و پسرش را به قصر خود ببرد اما جرأت این کار را نداشت : بنابراین تصمیم گرفت باز هم منتظر بماند .

یکی بود یکی نبود ؛ شاهزاده‌ی جوانی بود که هر روز به شکار میرفت . یکروز تابستان ، نزدیک ظهر ، خسته و تشنگ ، به جوی آبی رسید . از اسب پیاده شد تا رفع تشنگی کند . بعد از اینکه آبش را خورد ، خواست دوباره سوار اسبش شود و براهمش ادامه دهد ؛ اما در همان موقع ، توی تنهی خالی درختی که در آن نزدیکی بود ، دختر جوان زیبائی را دید و با یک نگاه عاشق او شد . شاهزاده عشقش را به دختر ابراز کرد و قبل از ترک او وعده داد که روز دیگر باز بدیدنش بیاید . روز بعد و روزهای بعد ، هر روز دو دلداده‌ی جوان یکدیگر را ملاقات میکردند .

شاهزاده‌ی جوان خیلی دلش میخواست با دختر محبوبش ازدواج کند ؛ اما این کار بدون





گفت: «زنی به زیبائی من نباید کوزه بدوش بگیرد.» این را گفت و کوزه را بر سنگی زد و خرد کرد. دختر نتوانست از خنده خودداری کند، و صدای خنده‌اش باعث شد پیرزن او را توی شکاف درخت بیند و به ماجرا پی ببرد.

از آن روز به بعد هر روز پیرزن برای بردن آب به لب جوی می‌امد. یکروز صبح که پیرزن آمد، دید پسرک که عادت داشت با موهای مادرش بازی کند، موهای او را کاملاً درهم ریخته و ژولیده کرده است. پیشنهاد کرد موهای دختر را شانه کند. ابتدا دختر قبول نمی‌کرد اما در اثر اصرار پیرزن بالآخره رضایت داد.

پیرزن همچنانکه خرم‌من طلائی گیسوان دختر را شانه می‌زد با چرب‌زبانی داستان زندگی او را از زیر زبانش کشید. بعد، در یک لحظه‌ی مناسب، یک سوزن چادوئی را در سر دختر فرو کرد. بلافاصله دختر بصورت کبوتری سفید تغییر شکل

در این خدمت پادشاه کشور همسایه به پدر شاهزاده اعلان جنگ داد و شاهزاده مجبور شد فرماندهی سپاه را بعهده بگیرد و بجنگ دشمن برود. اما قبل از رفتن بدیدن همسر و فرزندش آمد، از آنها خداحافظی کرد و وعده داد که هنگام بازگشت هر طور شده باین وضع ناراحت کننده پایان نهد. زن جوان زیبا که از دوری همسرش بسیار ناراحت بود تمام کوشش خود را صرف مواظبت و نگهداری از فرزندش می‌کرد.

تنها دل خوشی دختر این بود که هر روز، در حالی که توی تنهی خالی درخت نشسته بود، تصویر خودش را توی آب زلال جوی تماشا کند. یکروز که دختر مشغول تماشای عکس خودش توی آب بود، پیرزنی بدشکل در حالیکه یک کوزه بدبست داشت برای بردن آب به لب جوی آمد. وقتی که پیرزن خم شد تا آب بردارد، تصویر دختر را توی آب دید؛ تصور کرد عکس خود اوست. از جا پرید و با غرور





را به عنوان همسر قانونی خودش و ملکه‌ی کشور به
همه معرفی کرد.

چند روز بعد یک کبوتر سفید کوچک به باغ
قصر آمد، روی شاخه‌ی درختی نشست و از باغبان
پرسید: «باغبان سلطان، حال پادشاه و ملکه‌اش
چطور است؟»

- «خوب‌اند.»

- «فرزندشان چطور؟ آیا همیشه خوشحال و
خندان است؟»

- «گاهی وقت‌ها خوشحال است و می‌خندد و
گاهی هم گریه می‌کند.»

- «وای بر بخت بد من که این چنین تنها‌یم!»
کبوتر این را گفت و پرواز کرد.

بعد از آن هر روز همان کبوتر به همان محل
می‌آمد و همان پرسشها را از باغبان کاخ می‌کرد؛ تا
اینکه یکروز وقتی که پادشاه در باغ گردش می‌کرد
باغبان پیش او آمد و ماجرا را برایش تعریف کرد.

داد و به آسمانها پر کشید. پیرزن در جای دختر
نشست و مشغول مواظبت و پرستاری از فرزند او
شد.

مدت زیادی از این ماجرا نگذشته بود که
یکروز شاهزاده از جنگ بازگشت. او دشمن را
شکست داده بود و حالا، پس از مرگ پدرش،
جانشین او و پادشاه کشور شده بود. وقتی که برای
بردن همسر و فرزندش به محل آنها آمد، با کمال
تعجب نید بجای همسر زیبایش پیرزنی زشت پسر
او را در آغوش دارد. بسیار کوشش کرد بروی خود
نیاورد، اما بالاخره طاقت نیاورد و پرسید چه چیزی
باعث این همه تغییر شده است.

پیرزن در حالیکه سعی می‌کرد صدای دختر را
تقلید کند گفت که در اثر تنها و غصه و تابش
آفتاب باین روز افتاده است. جوان، که فرزندش را
در آغوش این زن میدید، چاره‌ای جز قبول حرفش
نداشت. با اکراه تمام او را با خود به قصر برد و او





رفته است. الان آن را بیرون می‌آورم. » پیرزن بیهوده کوشید پادشاه را از این کار منصرف کند، چون او بدون اعتنا به حرفهای او سوزن را از سر کبوتر بیرون کشید.

بعد حیرت زده دید که کبوتر ناگهان به صورت همسر محبوب و قانونی او تغییر شکل داد. پادشاه همسرش را در آغوش گرفت و از او خواست تمام ماجرا را برایش تعریف کند.

وقتی که پادشاه تمام حرفهای همسر واقعی اش را شنید فوراً دستور داد پیرزن را تازیانه بزنند و از کشور اخراج کنند.

در تمام کشور جشن و شادی برپا شد و پادشاه و همسر زیبایش با تفاوت فرزندشان زندگی خوشی را را آغاز کردند

پادشاه که سخت حیرت کرده بود، دستور داد این بار کبوتر را بگیرد و به نزد او بیاورد. با غبان اطاعت کرد و کبوتر را به آسانی گرفت و به نزد پادشاه آورد. پادشاه با تفاوت همسر و پسرش - که حالا دیگر دو ساله شده بود - مشغول نهار خوردن بودند که با غبان در حالیکه کبوتر را در دست داشت وارد شد. پیرزن با دیدن کبوتر شروع به غر غر کرد، اما پادشاه اعتنائی نکرد. کبوتر را گرفت و به روی میز گذاشت. پیرزن سخت برآشفت و فریاد کنان به نگهبانان دستور داد کبوتر را بگیرند و فوراً بکشند. اما پادشاه پرنده را در آغوش گرفت و شروع به نوازشش کرد. ناگهان فریاد کشید:

- «بیچاره پرنده! یک سوزن توی سرشن فرو





خیاط و پینه دوز





کتابخانه ملی ایران



ناگهان فکری به خاطرش رسید - خودش را
به مردن زد و به زنش گفت برود توی کوچه و شروع
کند به شیون و فریاد کردن .
در اثر داد و فریاد زن ، تمام اهالی دهکده به
منزل خیاط آمدند و هر کس سعی می کرد به نوعی زن
او را بلداری بدهد . در این میان طلبکارها که
میدیدند خود خیاط وقتی که زنده بود نتوانسته بود
طلب آنها را بپردازد دیگر امیدی نداشتند که زن او
بیوهی او را بتوانند پولی به آنها بدهد . ضمناً برای
اینکه سخاوت خود را هم نشان بدهند به زن او
گفتند که قرضهای شوهرش را بخشیده‌اند . اما
پینه‌دوز چلاق دهکده ، که یک پایش چوبی و به
اندازه‌ی خود خیاط فقیر بود ، گفت : « او به من یک
پول سیاه بدهکار است : و من نمی‌توانم از طلب
خودم بگذرم . »

در روزگاران قدیم ، در دهکده‌ای خیاطی
زندگی می‌کرد که درآمد ناچیزی داشت ؛ چون در آن
دهکده بیشتر مردم مثل خود او فقیر بودند و کمتر
می‌توانستند لباس‌نو سفارش بدهند ؛ درنتیجه‌ی این
كسادی ، خیاط بیچاره به همه‌ی کاسب‌های دهکده
بدهکار شده بود و هر چه سعی‌می‌کرد درآمدش به
حدی نمیرسید که بتواند بدهی‌هایش را بپردازد .
یک روز ، که از عذر و بهانه‌اوردن برای
طلبکارها و امروز و فردا کردن به ستوه آمده بود ، با
خودش فکر کرد که مرگ از این زندگی بهتر است ؛
چون طلبکارها مجبورند بعد از مردن او دیگر
بدهی‌هایش را به او ببخشند . اما ، با وجود همه‌ی
این فکرها ، او زندگی را دوست می‌داشت و
نمی‌توانست به آسانی از آن دست بشوید .





فوراً در گوشاهای پنهان شد تا بهبیند چه اتفاقی خواهد افتاد.

در همین موقع چند نفر دزد وارد شدند. چند کیسه‌ی پر از پول هم همراهشان بود؛ و آمده بودند تا در آن محل خلوت - که به خیال آنها هیچکس این موقع شب نمی‌توانست در آنجا باشد - پولهای دزدی را بین خودشان تقسیم کنند. آنها شش نفر بودند، اما رئیسشان موقع تقسیم، پولها را هفت قسمت کرد و گفت که قسمت هفتم را به عنوان صدقه در تابوت این مرده‌ی بیچاره خواهد گذاشت.

اما وقتی که قرار شد در تابوت را بلند کنند، هیچ‌کس جرأت این کار را نداشت؛ تا بالاخره رئیس دزدها تصمیم گرفت خودش این کار را بکند.

همینکه در تابوت را بلند کرد، خیاط از توی آن بلند شد و فریاد زد:

بالاخره مردم دهکده خیاط دغل‌باز را توی تابوت گذاشتند و برندن به مرده‌شوی خانه تا روز بعد برای پمخاک سپردن او برگردند.

خیاط به آرامی توی تابوت خوابیده بود و به فردا فکر می‌کرد که خیال داشت موقع مراسم به خاک سپاری از توی تابوت برخیزد و وانمود کند که پس از مرگ دوباره زنده شده است. از این فکر، و از تجسم وحشتی که به مردم دست میداد تغیریح می‌کرد. مخصوصاً قیافه‌ی پشمیمان طلبکارها که طلب‌هایشان را به او بخشیده بودند خیلی برایش خنده‌دار بود.

شب که شد، پینه‌دوز بیچاره به مرده‌شوی خانه رفت تا در عزای دوست بیچاره‌اش و یک پول سیاه از دست رفته‌اش گریه کند.

همینکه وارد مرده‌شوی خانه شد صدای چندنفر را شنید که داشتند به آن طرف می‌آمدند. پینه‌دوز

یکی از ها برگرد ببیند در آن مرده‌شوی خانه واقعاً
چه خبر است . »

یکی از دزدها داوطلب شد و برگشت . پشت
در که رسید صدای پینهدوز را شنید که فریاد می‌زد :
« یا الله زود باش ، یک پول سیاهم را بده ! »

دزد دو تا پا داشت دو تا پای دیگر هم قرض
کرد و بدو پیش رفقاش برگشت و درحالی که نفس
نفس می‌زد گفت : « اصلاً فکر برگشتن به آن محل
را هم فراموش کنید : چون تمام گداهائی که تا امروز
مرده‌اند آنجا جمع شده‌اند و پول‌های ما را بین
خودشان تقسیم کرده‌اند . تعدادشان آنقدر زیاد
است که دارند سر یک پول سیاه یقه‌ی هم‌دیگر را
پاره می‌کنند . »

دزدها با شنیدن این حرف رفیقشان بسرعت
از آن محل دور شدند : و پینهدوز و خیاط با پول‌ها به
ده خودشان برگشتند : و خیاط توانست تمام
قرض‌هایش را بپردازد و بقیه‌ی عمرش را با آسودگی
زنگی کند .

- « آهای ارواح خیاطها ، بدادم بررسید ! »
پینهدوز که این هاجرا را دید فوراً فهمید که قضیه از
چه قرار است : پس برای اینکه دزدها را بیشتر
بترساند ، از همان جائی که مخفی شده بود جواب
داد : « صبر کن ، داریم می‌آئیم ! »

دزدها ، که شعور چندانی هم نداشتند ، خیال
کردند راستی راستی این مرده دارد مرده‌های دیگر
را به کمک می‌طلبد ، و از ترس پا به فرار گذاشتند .
پینهدوز و خیاط پول‌ها را بین خودشان تقسیم
کردند و می‌خواستند راه بیفتد و از آن محل بیرون
بروند که ناگهان پینهدوز به یاد طلبش افتاد و یقه‌ی
خیاط را گرفت و داد زد : « یا الله ، زود باش یک پول
سیاهم را بده ! »

در همان ضمن که پینهدوز و خیاط بر سر یک
پول سیاه با هم گلاویز بودند ، دزدها که مقداری دور
شده بودند ایستادند ، و رئیشان گفت : « ما که
این همه به پول علاقه داریم چطور شد که تمام آن
پول‌ها را از ترس یک مرده رها کردیم ؟ لازم است





کتابخانه ملی اسلام



کتابخانه عمومی حسینیه ارشاد



۱۰۱۰۲-۱۵۳۱۱



کتابخانه ملی ایران